

καὶ διὰ τὰ μαντεύσει τις τὴν τελικὴν των ἐκβασιν ἀρκεῖ νὰ ρίψῃ ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ γεωγραφικοῦ χάρτου τῆς κεντρικῆς καὶ δυτικῆς Ἀσίας. Καθ' ὃν ὅμως χρόνον ἡ Εὐρώπη θὰ τελῇ τὴν ἐορτὴν τῆς ἐκατονταετηρίδος τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, ὁ ῥῶστος μηχανικὸς θὰ ἔχῃ ἤδη ἀποτελειωμένην τὴν

σιδηροδρομικὴν τροχίαν μέχρι τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ — ἄλλη τὸ γεγονός τοῦτο ἐπανάστασις, ἐν ταῖς συνέπειαις τῆς πολὺ σημαντικωτέρας τῆς γαλλικῆς τοῦ 1789.

(Ἀπόσπασμα γερμανικῆς πραγματείας.)

ΦΙΛΙΣΤΡ.

ΟΙ ΔΥΟ ΦΙΛΟΙ.

(συνέχεια).

Ὅλιγον πρὶν ἢ ἀπέλθω ὁ Βαβουρῖνος μ' ἐξέπληξε διὰ μιᾶς ἀπροσδοκίτου ἐρωτήσεως. Ἐπεθύμει δηλαδὴ νὰ μάθῃ παρ' ἐμοῦ — ὡς νέου φοιτητῶντος εἰς τὸ Πανεπιστήμιον — ὁποῖός τις ἄνθρωπος ἦτον ὁ Ζήνων καὶ τίνα ἐγὼ ἰδέαν εἶχον περὶ αὐτοῦ.

— Ποῖος Ζήνων; ἠρώτησα μὲ ἀπορίαν.

— Ζήνων ὁ ἀρχαῖος φιλόσοφος. Μὴ τυχὸν καὶ δὲν σὰς ἦνε γνωστός;

Ἀμυδρῶς πῶς ἐνεθυμούμην, ὅτι κάποιος Ζήνων ὑπῆρξεν ἰδρυτὴς τῆς Σχολῆς τῶν Στωϊκῶν, ἀλλὰ δὲν ἐγνώριζον ἀπολύτως τίποτε περισσότερον περὶ αὐτοῦ.

— Μάλιστα φιλόσοφος ἦτον, εἶπον ἐπὶ τέλους.

— Ὁ Ζήνων, ἐξηκολούθησεν ὁ Βαβουρῖνος μὲ μεμετρημένον καὶ διδακτικὸν τόνον, ἦτον ἐκεῖνος ὁ Ἕλλην φιλόσοφος, ὁ ὁποῖος εἶπεν ὅτι τὸ νὰ πόσῃ τις δὲν εἶνε κακόν, ἐπειδὴ ἡ ὑπομονὴ τὰ πάντα κατανικᾷ, καὶ ὅτι ἐν μόνον ἀγαθὸν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον, ἡ δικαιοσύνη, καὶ ὅτι αὕτη ἀκόμη ἡ ἀρετὴ δὲν εἶνε ἄλλο παρὰ δικαιοσύνη.

Ὁ Πουνῖνος εὐλαβῶς προσήλανε τὰ ὡτὰ του.

— Τοὺς λόγους αὐτοὺς τοῦ Ἑλλήνος φιλοσόφου, ἐξηκολούθησε διδάσκων με ὁ Βαβουρῖνος, μοὶ τοὺς εἶπεν εἰς ἄνθρωπος, ἔχων πολλὰ παλαιὰ βιβλία Πολὺ μοὶ ἤρεσαν οἱ λόγοι τοῦ ἀρχαίου σοφοῦ. Ἀλλὰ καθὼς βλέπω, δὲν καταγίνεσθε σεῖς εἰς τοιαῦτα πράγματα.

Καὶ ὁ Βαβουρῖνος ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν· εἰς τοιαῦτα ἀντικείμενα ἐγὼ δὲν ἐνησχολούμην. Καὶ ὅμως, ἀφ' ὅτου ἐφοίτων εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, ἤμην τόσον θερμὸς δημοκράτης, ὅσον καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος, καὶ τὴν μεγαλειτέραν ἡδονὴν ἠσθανόμην, ὡς ἂν ἡδυνάμην νὰ συζητήσω μετὰ τινος περὶ τοῦ Μιραβὼ καὶ τοῦ Ῥοβεσπιέρρου καὶ ἰδίᾳ περὶ τοῦ Ῥοβεσπιέρρου! — (Ἄνωθεν τοῦ γραφείου μου ἐκρέμαντο αἱ λιθογραφίαι τοῦ Φουκιέ-Ταινίλ καὶ τοῦ Chénier!) — Ἀλλὰ Ζήνων;! Πῶς τοῦ κατέβη ν' ἀναφέρῃ τὸν Ζήωνα;

Ὅτε τοὺς ἀπεχαιρέτησα, ὁ Πουνῖνος μ' ἐβίβασε πολὺ νὰ τοὺς ἐπισκεφθῶ πάλιν τὴν ἐπαύριον, Κυριακὴν. Ὁ Βαβουρῖνος δὲν ἔλαβε μέρος εἰς τὴν πρόκλησιν, ἀπ' ἐναντίας μάλιστα ἐψιδύρισε διὰ τῶν ὁδόντων, ὅτι ἡ συναναστροφὴ μετ' ἀνθρώπων τόσον ἀπλοϊκῶν δὲν ἡδύνατο νὰ μοὶ παράσῃ ἔκτακτον ἡδονὴν καὶ ὅτι πιθανὸν δὲν θὰ ἦτον εὐχάριστος εἰς τὴν μάμμη μου

Ἐγὼ ὅμως τὸν διέκοψα καὶ τῷ παρετήρησα, ὅτι ἡ μάμμη μου εἰς οὐδὲν εἶχε πλέον νὰ μὲ διατάξῃ.

— Ἐγίνατε λοιπὸν ἤδη κύριος τῶν κτημάτων; μὲ ἠρώτησε.

— Ὅχι ἀκόμη, ἀπήντησα.

— Τότε λοιπὸν

— Ὁ Βαβουρῖνος δὲν ἀπετελείωσε τὴν φράσιν, ἀντ' αὐτοῦ δὲ τὴν συνεπλήρωσα ἐγὼ: „τότε λοιπὸν εἶσαι ἀκόμη ἀνήλικον παιδίον: — χαίρετε! εἶπον μεγαλοφώνως καὶ ἀπῆλθον

Ἦδη εἶχον φθάσει εἰς τὴν ὁδόν, ὅτε ἡ Μοῦσα ἐξῆλθε τῆς οἰκίας τρέχουσα, μοὶ ἐθλίψεν εἰς τὴν χεῖρα ἐν μικρὸν φύλλον χάρτου καὶ ἐν ἀκαρεὶ πάλιν ἐτράπη εἰς φυγὴν. Ὑπὸ τὴν λάμψιν τοῦ πρώτου φανοῦ ἐξεδίπλωσα τὸ γραμματίον καὶ μετὰ δυσκολίας κατῳρίθωσα ν' ἀναγνώσω τὰς ὥχρας καὶ διὰ μολυβδοκονδύλου κεχαραγμένας γραμμάς.

— Πρὸς Θεοῦ — μοὶ ἔγραφεν ἡ Μοῦσα — ἐλᾶτε αὐριον μετὰ τὴν λειτουργίαν εἰς τὸν κῆπον τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐκεῖ πλησίον τοῦ πύργου θὰ σὰς περιμένω μὴ μοὶ τὸ ἀρνηθῇτε μὴ μὲ κάμνετε δυστυχῇ πρέπει νὰ σὰς ὁμιλήσω.

Ἡ σημείωσις αὕτη δὲν περιεῖχεν ὀρθογραφικὰ σφάλματα, ἀλλ' ἐπίσης δὲν περιεῖχεν οὔτε κόμματα οὔτε τελείας.

Πλήρης ἀνυπομονησίας ἐπέστρεψα οἴκαδε.

* * *

Ἐν τέταρτον τῆς ὥρας περίπου πρὸ τοῦ ὀρισμένου χρόνου εὐρέθην τὴν ἐπιούσαν εἰς τὸν τόπον τῆς συναντήσεως. Ἦτο κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Ἀπριλίου. Οἱ κάλυκες μόλις εἶχον ἀρχίσει νὰ ἐξοιδαίνωνται, αἱ πρασιὰ νὰ χλοάζωσι καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ἀφύλλων θάμνων ἑτερέτιζον καὶ ἐδιώκοντο θορυβῶδῶς οἱ χαρίεντες σπῖνοι. Μετὰ μεγάλης ἀπορίας μου εἶδον ὀλίγον ἀπωτέρω, οὐχὶ μακρὰν τῶν κιγκλίδων, τὴν Μοῦσαν. Εἶχεν ἔλθει πρὸ ἐμοῦ. Ἐπροχώρησα πρὸς αὐτήν, σπεύσασαν εἰς προὑπάντησίν μου.

— Ἄς ὑπάγωμεν ἐκεῖ εἰς τὸν τοῖχον, μοὶ ἐψιδύρισε ταχέως καὶ τὰ καταβιβασμένα βλέμματα τῆς ἔστρεφεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις — ἐδῶ εἶνε ἄνθρωποι γύρω μας.

Ἐτράπημεν τὴν ὑποδειχθεῖσαν ὁδόν.

— Δεσποινίς, ἤρχισα λέγων

Ἀλλ' ἄμέσως μὲ διέκοψε.

— Σὰς παρακαλῶ, εἶπε πάλιν ταχέως καὶ χαμηλοφώνως — μὴ μὲ κατακρίνετε, μὴ σκεφθῇτε τι κακὸν περὶ ἐμοῦ! Σὰς ἔγραψα τὴν ἐπιστολήν, σὰς παρεκάλεσα νὰ ἔλθῃτε ἐδῶ — διότι ἐφοβούμην χθὲς μοὶ ἐφαίνετο, ὅτι μὰς ἐκοροΐδεύετε ὅλους μας ἀκούσατε, ἐξηκολούθησεν αἰφνης μὲ ἔμφασιν σταθεῖσα καὶ στραφεῖσα πρὸς ἐμέ· ἀκούσατε· ἂν εἰπῇτε εἰς κἀνένα τι . . . ἂν διηγηθῇτε, εἰς ποῖον καὶ ποῦ συνηγνῆθημεν, θὰ ὑπῶ νὰ πέσω εἰς τὸν ποταμόν, θὰ πνιγῶ, θ' αὐτοκτονήσω!

Καὶ τότε πρώτην φοράν μὲ ἠτένισεν ἀσκαρδαμυκτεὶ μὲ τὸ γνωστὸν δῆδ καὶ διαπεραστικὸν βλέμμα τῆς.

— Ἄν τὸ ἔκαμνε πραγματικῶς, αὐτὸ μόνον ἔλλειπε! ἐσκέφθη κατ' ἰδίαν.

— Σὰς παρακαλῶ, δεσποινίς, ἔσπευσα νὰ εἶπω· πῶς μπορεῖτε νὰ ἔχετε τόσον κακὴν ἰδέαν περὶ ἐμοῦ; Πῶς μπορῶ ἐγὼ νὰ προδώσω τὸν φίλον μου καὶ νὰ γίνω εἰς σὰς αἰτίους κακῶν! Ἄλλως τε, ἐξ ὧν γνωρίζω, τίποτε δὲν ὑπάρχει

τὸ ἀπρεπὲς εἰς τὰς ἀμειβαίας σχέσεις σας . . . Δόξα τῷ Θεῷ, μπορείτε νὰ μένητε ἡσυχος.

Ἡ Μοῦσα μὲ ἤκουε χωρὶς νὰ κίνηθῃ ἐκ τῆς θέσεώς της, ἀλλὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶχε πάλιν καταβιάσει.

— Πρέπει νὰ σᾶς εἶπω κάτι, ἤρχισεν ἐκ νέου περιπατοῦσα. — διότι ἄλλως θὰ μ' ἐθεωρεῖτε παράφρονα! . . . πρέπει νὰ σᾶς εἶπω, ὅτι ὁ γέρον ἐκεῖνος θέλει νὰ μὲ νυμφευθῇ!

— Ποῖος γέρον; ὁ φαλακρός; ὁ Πουνίνος;

— Ὅχι . . . ὅχι αὐτός . . . ὁ Παντολέων Βαβουρίνος.

— Ὁ Βαβουρίνος;

— Ναί, αὐτός.

— Καὶ αὐτὸς σᾶς ἔκαμε μίαν τοιαύτην πρότασιν!

— Βέβαια, καὶ μοὶ ἔκαμε τοιαύτην.

— Ἀλλὰ σεῖς βέβαια τὴν ἀπερρίψατε;

— Ὅχι, ἐγὼ παρεδέχθην τὴν πρότασίν του . . . διότι τότε ἐγὼ δὲν εἶχον ἀκόμη καμμίαν ἰδέαν περὶ τῶν τοιούτων πραγμάτων . . . Τώρα . . . τώρα τὸ πρᾶγμα ἔχει ἄλλως.

Συνέκρουσα τὰς χεῖρας.

— Ὁ Βαβουρίνος καὶ . . . σεῖς! Ἀλλ' αὐτὸς εἶνε ἄνω τῶν πενήτηντα ἐτῶν!

— Αὐτὸς λέγει, πῶς εἶνε μόνον τεσσαράκοντα τριῶν. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἔχει νὰ κάμῃ τίποτε· καὶ εἰκοσιπέντε ἐτῶν ἐὰν ᾔτο — ἐγὼ πάλιν δὲν θὰ τὸν ἐπαιρνα. Καὶ ζωὴ εἶνε αὐτῇ; Ὁλόκληροι ἐβδομάδες πολλάκις παρέρχονται, χωρὶς οὐδὲ κἂν μίαν φορὰν νὰ μειδιάσῃ τοῦλάχιστον! Ὁ Παντολέων Βαβουρίνος εἶνε εὐεργέτης μου, τῷ χρεωστῶ εὐγνωμοσύνην, μὲ περιέθαλψε καὶ μὲ ἀνέθρεψε, ἐμὲ τὴν ὀρφανὴν καὶ ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον ἐγκαταλελειμμένην, χωρὶς αὐτοῦ θὰ ἤμην τώρα κατεστραμμένη, ὀφείλω τέλος νὰ τὸν τιμῶ καὶ νὰ τὸν σέβωμαι ὡς πατέρα . . . ἀλλὰ γυναῖκά του νὰ γίνω! Καλλίτερα ν' ἀποθάνω! Καλλίτερα τὴν ἰδίαν στιγμὴν νὰ ὑπάγω εἰς τὸν τάφον!

— Ἀλλὰ διὰ τί ὀμιλεῖτε πάντοτε περὶ θανάτου καὶ ταφῆς, δεσποινίς;

Ἡ Μοῦσα ἐστάθη πάλιν.

— Καὶ πρίαν λοιπὸν χάριν ἔχει αὐτῇ ἡ ζωὴ; Ὅριστε, ὁ φίλος σας. — ὁ Βλαδιμήρος Ταρχῶφ . . . μπορῶ νὰ πῶ, ὅτι μόνον ἀπὸ τὴν λύπην καὶ ἀπὸ τὸ κακό μου τὸν ἐρωτεύθην . . . καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἔρχεται ὁ Βαβουρίνος μὲ τὰς περὶ γάμου προτάσεις του . . . Ὁ Πουνίνος, ἂν καὶ μὲ τυραννῇ ἀκατάπαυστα μὲ τοὺς στίχους του, τοῦλάχιστον δὲν μὲ φέρει εἰς ἀπελπισίαν· αὐτὸς ὅπωςδήποτε δὲν μὲ ἀναγκάζει τὸ ἐσπέρας, ὅταν ἡ κεφαλὴ μου ἀπὸ τὸν κόπον δὲν μπορεῖ πλέον νὰ κρατηθῇ εἰς τὴν θέσιν της, νὰ τῷ ἀναγνώσω ὁλοκλήρους σελίδας ἀπὸ τὸν Καραμσῖνον καὶ τὸν Καντεμίρην . . . Τί νὰ κάμω μεταξὺ τοιούτων γερόντων — γερόντων, οἱ ὅποιοι παραπονοῦνται, ὅταν ἡμῶν ψυχρὰ πρὸς αὐτούς; Μποροῦν νὰ μὲ ἀναγκάσουν, ἀλλ' ἐγὼ φεύγω! Ὁ Παντολέων αἰωνίως ἔχει εἰς τὸ στόμα του τὸ ὄνομα τῆς „ἐλευθερίας“. Αἱ λοιπὸν, καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἀγαπῶ τὴν ἐλευθερίαν. Κάθε ἄνθρωπος νὰ ἔχῃ τὴν ἐλευθερίαν θέλησίν του, καὶ μόνον ἐγὼ νὰ ἐπιτηρῶμαι ὡς αἰχμάλωτος. Θὰ τῷ τὰ εἶπω αὐτὰ κατὰ πρόσωπον. Ἀλλ' ἂν μὲ προδώσῃτε, ἢ ἂν μόνον κάμῃτε ὑπανιγμόν τινα . . . σκεφθῆτέ το, τότε μὲ βλέπετε σήμερον διὰ τελευταίαν φορὰν!

Ἡ Μοῦσα ἐστάθη πάλιν εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ.

— Μὲ βλέπετε λοιπὸν διὰ τελευταίαν φορὰν! ἐπανελάβε μὲ διαπεραστικὴν φωνήν. Ἀλλὰ καὶ τώρα δὲν ὕψωσε πάλιν τὰ βλέμματά της πρὸς ἐμέ, ὡς ἂν νὰ ἐγνώριζεν, ὅτι

θὰ ἐπροδίδετο, ὅτι θὰ ἀπεκάλυπτε πᾶν ὅτι συνέβαινε ἐν τῇ καρδίᾳ της, ἂν προσέβλεπέ τινα ἀτενῶς εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς — (διὰ τοῦτο καὶ ὕφανε τὰ βλέμματά της μόνον ἐξ ἀγάπης ἢ ἐκ μίσους, καὶ τότε προσήλονεν αὐτοὺς ἀτενῶς ἐπὶ τοῦ ἀνδρός, μεθ' οὗ συνωμίλει). — Τὸ μικρόν της ὅμως, ῥοδόχρουν καὶ χάριεν πρόσωπον ἔφερε τὸν τύπον σιδηρᾶς ἀποφασιστικότητος.

— Πραγματικῶς — ἐσκέφθην κατ' ἰδίαν — ἔχει δίκαιον ὁ Ταρχῶφ· ἡ κόρη αὐτῇ τῷ ὄντι εἶνε ὅλως διόλου νέος τύπος.

— Ὅσον ἀφορᾷ ἐμὲ καμμίαν δὲν πρέπει νὰ ἔχετε ἀνησυχίαν, εἶπον ἐπὶ τέλους.

— Πραγματικῶς ὅχι; Ἀκόμη καὶ ἂν . . . πρὸ ὀλίγου εἴχετε εἰπεῖ κάτι περὶ τῶν ἀμειβαίων μας σχέσεων . . . καὶ ἐν ἡ περιπτώσει λοιπὸν ἀκόμη . . .

Ἐσίγησε.

— Καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν πρέπει νὰ φοβῆσθε μὴ ἐγὼ σᾶς προδώσω, δεσποινίς. Δὲν μὲ ἐθεσαν κριτὴν σας· ἐδῶ, ἐξηκολούθησα δεικνύων τὸ στῆθός μου, ἐδῶ εἶνε αἰωνίως θαμμένον τὸ μυστικόν σας! Πιστεύσατέ με, ὅτι ξεύρω νὰ τὸ ἐκτιμῶ . . .

— Ἐχετε μαζῇ σας τὴν ἐπιστολήν μου; μὲ ἠρώτησεν αἰφνης.

— Μάλιστα.

— Ποῦ εἶνε;

— Ἐδῶ, εἰς τὸ θυλάκιόν μου.

— Δότε μοὶ τὴν . . . γρήγορα, γρήγορα!

Ἐξήγαγον τὴν σημείωσίν της, τὴν ὁποίαν ἤρπασε μετὰ βιάς καὶ ἔπειτα ἤλθεν ὀλίγον πλησιέστερον πρὸς ἐμέ, ὡς εἰ διὰ νὰ μ' εὐχαριστήσῃ. Αἰφνης ὅμως ἐξιππάσθη, παρετήρησε γύρω της καὶ ἀπεμακρύνθη σπεύδουσα, χωρὶς οὐδὲ κἂν νὰ μὲ ἀποχαιρετήσῃ.

Τὴν ἠκολούθησα διὰ τοῦ βλέμματος καὶ εἶδον οὐχὶ μακρὰν τοῦ πύργου, περιτυλιγμένην εἰς ποδὴρην μανδύαν — (ὅπως ἦτο τότε τοῦ συρμοῦ) — μίαν μορφήν, ἣν ἀμέσως ἀνεγνώρισα ὅτι ἦτον ἡ τοῦ Ταρχῶφ.

— Ἄ ἔτση, φίλε — ἐσκέφθην — σὲ εἰδοποίησαν βέβαια νὰ σταθῇς ἐδῶ ὡς σκοπός . . .

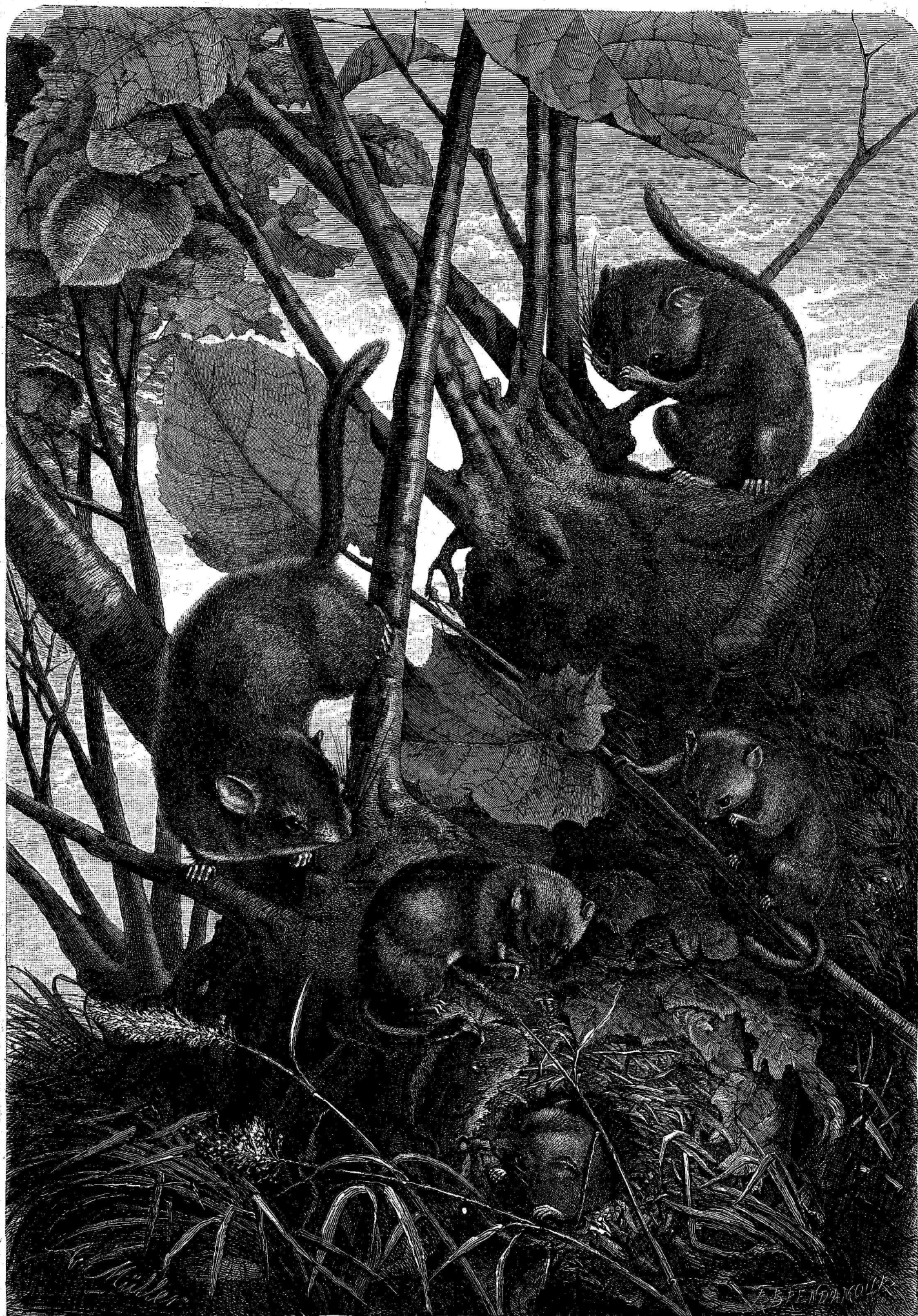
Καὶ ὑποτονθορύζων ἐν ἀσμάτιον ἐπέστρεψα οἴκαδε

* * *

Δὲν εἶχον ἀκόμη τὴν ἐπιστολάν, πῆε τὸ τέτιόν μου, ὅτε ὁ Πουνίνος εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν μου. Ἐδείκνυε πρὸς ὦπον ὀλίγον ἐμφοροντι, ἔκαμε βαθεῖας ὑποκλίσεις, παρετήρησε γύρω του καὶ μοὶ ἐζήτησε συγγνώμην διὰ τὴν „ἀδιακρισίαν“ του. Ἐσπευσα νὰ τὸν καθησυχάσω. Ὁ ἀμαρτωλὸς ἐγὼ ἐνόμιζον, ὅτι ὁ Πουνίνος εἶχεν ἔλθει διὰ νὰ δανεισθῇ παρ' ἐμοῦ χρήματα. Περιωρίσθη ὅμως νὰ ζητήσῃ μόνον ἐν κιάδιον τείου, — ἐπειδὴ τὸ *σαμοβάριον* ἔκειτο ἀκόμη ἐπὶ τῆς τραπέζης.

— Μὲ τρέμοντα γόνατα καὶ πάλλουσιν καρδίαν ἐπάτησα τὸ κατώφλιόν σας, ἤρχισε νὰ λέγῃ δάκνων τεμάχιον ζακχῶρεως. Σᾶς δὲν φοβοῦμαι, ἀλλὰ φοβοῦμαι τὴν ἀξιοτιμὸν μάμμην σας Ἐπίσης, καθὼς σᾶς ἐξωμολογήθην ἤδη ἀπᾶξ, ἐντρέπομαι διὰ τὴν ἐνδυμασίαν μου. Ὁ Πουνίνος ἐφηλάφησε διὰ τῶν δακτύλων τὴν παρυφὴν τοῦ παλαιοῦ ἐπενδύτου του.

— Εἰς τὴν οἰκίαν δὲν πειράζει καὶ εἰς τὸν δρόμον ἐπίσης δὲν βλάπτει, ἂν τὴν φέρω· ἀλλ' ἅμα τις ἔμβη εἰς χρυσὰ μέγαλα — ὅπου τὸν προσέχουν περισσότερον, — ἐντροπῇ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΜΥΘΕΟΣ.

Εικὼν ὑπὸ Ἀδόλφου Μύλλερ.

ἀληθῶς καταλαμβάνει τὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος φέρει ἐπάνω του ἐν τόσον πτωχικὸν φόρεμα.

Ἡ κατοικία μου ἀποτελεῖτο ἐκ δύο μικρῶν δωματίων τοῦ μεσωρόφου, καὶ φυσικῶς οὐδεὶς ἄνθρωπος εἶχε ποτε φαντασθῇ, ποιητικῇ ἀδειᾷ, νὰ τὴν ὀνομάσῃ μέγαρον, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον χρυσότευκτον μέγαρον· ἴσως ὅμως ὁ Πουνίνος ὑπὴνίσσετο ὅλην τὴν οἰκίαν τῆς μάμμης μου, ἡ ὁποία ἄλλως δὲν διεκρίνετο ἐπὶ πολυτελείᾳ . . .

Μοὶ ἔκαμε παράπονα, ὅτι χθὲς τὸ ἐσπέρας δὲν τοὺς ἐπεσκέφθην.

— Ὁ Παντολέων, εἶπε, σὰς ἐπερίμεναν, ἂν καὶ ἐκ τῶν προτέρων ἦτο βέβαιος, ὅτι δὲν θὰ ἤρχεσθε. Καὶ ἡ μικρὴ Μοῦσα ἐπίστευεν, ὅτι ἠθέλετε μᾶς ἐπισκεφθῇ.

— Πῶς, καὶ ἡ δεσποινὶς Μοῦσα; ἠρώτησα.

— Καὶ ἡ Μοῦσα. Δὲν εἶνε ἀλήθεια, ὅτι ἔχομεν εἰς τὸ σπητί μας μίαν ἐρατεινὴν παρθένον;

— Πολὺ ἀξιέραστον κόρην, ἐπεβεβαίωσα ἐγώ.

Μετ' ἀσυνήθους σπουδῆς ὁ Πουνίνος ἔτριψε τὴν γεγυμνωμένην κεφαλὴν του.

— Καλλονὴν, ἀγαπητέ μου, μαργαρίτην, ἡ μᾶλλον ἀδάμαντα, ἀληθινὸν ἀδάμαντα!

Καὶ κύψας πρὸς τὸ οὖς μου,

— Καὶ πρὸς τούτοις ἀπὸ εὐγενὲς αἷμα, μοὶ ἐψιδύρισεν· ἀλλὰ ἔτση μόνον — μὲ καταλαμβάνετε δηλαδὴ — ἔτση μόνον ἐκ τοῦ πλαγίου . . . εἶχον κόψει τὸν ἀπηγορευμένον καρπὸν . . . Οἱ γονεῖς λοιπὸν ἀπέθανον, οἱ συγγενεῖς τὴν ἀφῆκαν εἰς τοὺς δρόμους καὶ εἰς τὴν αὐθαίρεσίαν τῆς τύχης, δηλαδὴ εἰς τὴν ἀπελπισίαν καὶ τὴν λιμοκτονίαν! Ἀλλ' ἰδοὺ ὁ Παντολέων προσέρχεται καὶ τὴν σώζει! Τὴν ἐπῆρε μαζῇ του, τὴν ἐνέδουσε, τὴν ἐθέρμανε, τὴν περιεποιήθη καὶ ἡ βασιλοπούλᾶ μας ἐμεγάλωσε! Σὰς διαβεβαίω, ὅτι πολὺ σπάνιαι εἶνε αἱ ἀρεταὶ καὶ αἱ ἀγαθοεργίαι αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου!

Ὁ Πουνίνος ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς ἑδρας του, ὕψωσε τοὺς βραχίονάς του καὶ κλίνας αὐθὺς πρὸς τὰ ἐμπρός, ἤρχισεν ἐκ νέου καὶ ἔτι μᾶλλον μυστηριωδῶς νὰ μοὶ ψιδυρίζῃ.

— Καὶ αὐτὸς ὁ Παντολέων, πρέπει νὰ ξεύρετε, ἔχει ὑψηλὴν καταγωγήν . . . καὶ ὁμοίως ἔτση ἐκ τοῦ πλαγίου. Διατείνονται ὅτι ὁ πατὴρ του ἦτο πρίγκηψ τῆς Γεωργίας, καταγόμενος ἀπὸ τὸ βασιλικὸν γένος τοῦ Δαυὶδ . . . τί λέγετε τώρα σεῖς, ἀπὸ τὸ γένος τοῦ βασιλέως Δαυὶδ;! Πόσον ὀλίγαι λέξεις αὐταὶ καὶ ὅμως πόσῃ βαρύτητα ἔχουν! Κατ' ἄλλας πάλιν εἰδήσεις κάποιος Ἰνδὸς σάχης Βαβούρ, μὲ τὸ ἐπιθετὸν Ἑλέφας, ἦτον ὁ πρόγονος τοῦ Παντολέοντος! Τί μεγάλαί ἱστορίαι εἶνε αὐταί, ἔτση δὲν εἶνε!;

— Καὶ ὁ Βαβουρίνος, ἠρώτησα, ἐγκατελείφθη ἐπίσης εἰς τὴν „αὐθαίρεσίαν“ τῆς τύχης;

Ὁ Πουνίνος ἔτριψε πάλιν τὸ φαλακρὸν κρανίον του.

— Ἐννοεῖται! ἐννοεῖται! Καὶ μάλιστα μὲ πολὺ μεγαλειτέραν ἀσπλαγχνίαν παρὰ ἡ βασιλοπούλᾶ μας. Ἀπὸ τὴν μικράν του ἡλικίαν ἠναγκάσθη ἀδιακόπως ν' ἀγωνίζεται τὸν περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνα! Νὰ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, αἱ τύχαι τοῦ Παντολέοντος μ' ἐνεθουσίασαν μίαν φορὰν καὶ τότε ἔγραψα ὀλίγους στίχους κάτωθεν τῆς εἰκόνος του. Σταθῆτε . . . νὰ ἰδῆτε, τί ἔλεγα λοιπὸν ἐκεῖ; . . . Ναι, ἔτση εἶνε:

Ἄτὰ σπάργανᾶ εὐρίσκετο ἀκόμ' ὁ Βαβουρίνος,
Καὶ ἔρμαιον τῆς τύχης του ἐρείφθη φεῦ! δυστήνως!
Ὅπως ὑπὸ τὰ σύννεφα ὁ ἥλιος προβάλλει —
Ὅστω καὶ ἡ δάφνη πάντοτε ἐστὶ μέτωπόν του θάλλει.

Ὁ Πουνίνος ἀπήγγειλε τοὺς στίχους τούτους μὲ ῥυθμὸν καὶ μὲ τόνον ψαλμωδικόν, ἀπαράλλακτα ὅπως πρέπει ν' ἀναγινώσκονται τοιοῦτου εἶδους στίχοι.

— Δι' αὐτὸ λοιπὸν εἶνε δημοκράτης! ἀνέκραξα.

— Ὅχι, ὅχι διὰ τοῦτο, ἔσπευσε νὰ μὲ διαβεβαιώσῃ ὁ Πουνίνος. Τὸν πατέρα του ἐσυγχώρησεν ἀπὸ πολλοῦ, ἀλλὰ δὲν δύναται ποτὲ νὰ συγχωρήσῃ μίαν ἀδικίαν, καὶ συγγρόνως αἰσθάνεται τὴν ξένην δυστυχίαν ὥσ᾽ ἂν νὰ ἦτον ἰδική του.

Εὐχαρίστως θὰ ἔφερον τὸν λόγον εἰς τὸ θέμα, περὶ οὗ εἶχον μάθει οὐκ ὀλίγα χθὲς παρὰ τῆς Μοῦσας, δηλαδὴ εἰς τὰς γαμηλίους τοῦ Βαβουρίνου προτάσεις, δὲν ἤξευρον ὅμως πῶς ν' ἀρχίσω τὸ πρῆγμα . . . Εὐτυχῶς δὲ αὐτὸς ὁ Πουνίνος μ' ἐξήγαγεν ἐκ τῆς ἀμηχανίας.

— Δὲν μοὶ λέγετε, παρακαλῶ, παρετηρήσατε τίποτε; μὲ ἠρώτησεν αἰφνης, πονηρῶς καμμῶν τοὺς ὀφθαλμούς του. Ὅταν ἦσθε εἰς τὴν οἰκίαν μας, δὲν σὰς ἐκίνησε τίποτε τὴν περιέργειαν;

— Τί ἠθέλε μοὶ κινήσει λοιπὸν τὴν περιέργειαν; ἀντηρώτησα. Ὁ Πουνίνος ἐκύτταξεν ὀπίσω του, ὥσῃ διὰ νὰ πεισθῇ ὅτι δὲν μᾶς ἤκουε κανεὶς.

— Ἡ ὠραία μας Μοῦσά μετ' ὀλίγον θὰ συνάψῃ τὸν ἱερὸν δεσμὸν τοῦ γάμου . . .

— Πῶς . . . !

— Θὰ γίνῃ Κυρία Βαβουρίνου, εἶπε μετὰ κόπου καὶ ἔπειτα ἔκρουσε τὰ ἰσχία διὰ τῶν χειρῶν του καὶ ἤρχισε νὰ κινή τὴν κεφαλὴν ὡς Κινέζος κατεσκευασμένος ἐκ πορσελάνης.

— Ἀδύνατον! ἀνεφώνησα μετὰ προσπεποιημένης ἀπορίας.

Ἡ κεφαλὴ τοῦ Πουνίνου ἐστερεώθη πάλιν εἰς τὴν θέσιν της καὶ αἱ χεῖρές του ἔγιναν ἀκίνητοι ὡς ἐκ μαρμαῶρου.

— Καὶ διὰ τί λοιπὸν ἀδύνατον; . . . ἂν ἐπιτρέπεται νὰ ἐρωτήσωμεν;

— Διότι ὁ κύριος Παντολέων δύναται μᾶλλον νὰ ᾔγνε πατὴρ τῆς κόρης, διότι ἡ τόση διαφορὰ τῆς ἡλικίας ἀποκλείει πᾶσαν πιθανότητα περὶ ὑπάρξεως ἔρωτος — ἐκ μέρους τῆς νύμφης δηλαδὴ.

— Ἀποκλείει! ὑπέλαβεν ὁξέως ὁ Πουνίνος. Καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην; Τὴν ἀγνότητα τῆς καρδίας; Καὶ τὴν τρυφερότητα τοῦ αἰσθηματος; Ἀποκλείει! Ἀλλά, παρακαλῶ, λάβετε ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἑξῆς: Ὑποθετέον, ἡ Μοῦσα εἶνε ἡ ὠραιότατη κόρη· ἀλλὰ ν' ἀποκτήσῃ τὴν ἀγάπην τοῦ Βαβουρίνου, νὰ γίνῃ ἡ παρηγορία του, τὸ στήριγμά του καὶ ἡ σύζυγός του — δὲν εἶνε αὐτὸ ἡ μεγίστη ἐπὶ γῆς εὐτυχία ἔστω καὶ διὰ μίαν τοιαύτην κόρην; Καὶ τοῦτο αὐτὴ τὸ ἐννοεῖ! Παρατηρήσατέ την μόνον, ρίψατε μόνον ἐν προσεκτικὸν βλέμμα ἐπ' αὐτῆς! Ἡ Μοῦσα αἰσθάνεται πρὸς τὸν Παντολέοντα τὸν μεγαλιτέρον σεβασμὸν, τὸν μεγαλιτέρον φόβον καὶ τὴν ἐκστασιν!

— Εἰς τοῦτο ἀκριβῶς ἐγκείται, φίλε μου, τὸ κακὸν ὅτι, καθὼς σεῖς ὁ ἴδιος λέγετε, εἶνε ὅλη φόβος ἀπέναντί του! Ὅταν τις ἀγαπᾷ, δὲν φοβεῖται.

— Καὶ αὐτὸ ἐγὼ τὸ συζητῶ! Ἰδοὺ π. χ. ἔχετε ἐμένα· περισσύτερον ἐμοῦ, δύναμαι νὰ εἰπῶ, κανεὶς ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον δὲν ἀγαπᾷ τὸν Βαβουρίνον, καὶ ἐν τούτοις — ἐν τούτοις τὸν φοβοῦμαι!

— Σεῖς . . . μὲ σὰς ἀλλάζει το πρᾶγμα . . .

— Καὶ διὰ τί ἀλλάζει; Διὰ τί; διὰ τί;

Εἶχε γίνεαι ἄλλος ἐξ ἄλλου καὶ ὠμίλει μὲ θυμοειδῇ, σοβαρὸν καὶ σχεδὸν ὀργίλον τόνον καὶ — χωρὶς ὁμοιοκαταληξίας.

— Ὅχι, ἐξηκολούθησέ· τώρα ἐκατάλαβα, ὅτι τὸ μάτι σας δὲν εἶνε ὀξυδερκὲς εἰς τοιαῦτα πράγματα. Ὅχι, δὲν εἴσθε γνώστης τῆς ἀνθρωπίνης καρδιάς!

Ἐπαυσα πλέον τοῦ νὰ ἀντιλέγω καὶ διὰ νὰ δώσω ἄλλην τροπὴν εἰς τὴν συνδιάλεξίν μας, τῷ ἔκαμα τὴν πρότασιν νὰ ἀναγνώσωμεν ὁμοῦ, ὅπως καὶ ἄλλοτε, ποίημά τι.

Ἐπ' ὀλίγον ἐτήρησεν ὁ Πουνίνος σιγὴν.

— Καὶ τί λοιπὸν ν' ἀναγνώσωμεν . . . ἀρχαιότερόν τινα ποιητὴν; μὲ ἠρώτησε κατόπιν.

— Ἀς ἀναγνώσωμεν καλλίτερον, ἕνα ἀπὸ τοὺς νεωτέρους.

— Νεώτερον; ὑπέλαβεν ὁ φίλος μου δυσπίστως.

— Ἀς δοκιμάσωμεν ἔργον τι τοῦ Πούσκιν, εἶπον.

Εἶχον εἰς τὸν νοῦν μου ἀκριβῶς τοὺς „Ἀθιγγάνους“, περὶ ὧν εἶχε μοι ὁμιλήσει ὁ Ταρχώφ. Ἐν αὐτοῖς εὐρίσκειται καὶ ἄσμά τι περὶ ἐνὸς γέροντος. Ὁ Πουνίνος κατ' ἀρχὰς ἐδυστρόπει, ἀλλ' ἐπὶ τέλους τὸν ἐτοποθέτησα, διὰ νὰ ἀκούῃ καλλίτερα, ἐπὶ τοῦ ἀνακλιντροῦ καὶ ἤρχισα τὴν ἀνάγνωσιν . . .

Εἶχομεν φθάσει εἰς τὸ μέρος, ὅπου ὁ λόγος περὶ τοῦ „γέροντος, φοβεροῦ ἀνθρώπου“.

Ὁ Πουνίνος ἠκροάσθη τὴν στροφὴν ἄχρι τέλους καὶ — αἰφνης ἀνεπήδησε βιαίως ὑψηλὰ.

— Δὲν μπορῶ πλέον! ἐφώνησε λίαν καὶ παραδόξως ἐξηρεθισμένος. Συγγνώμην, ἀλλὰ δὲν μπορῶ ν' ἀκούσω περισσότερο αὐτὸν τὸν συγγραφέα. Εἶνε ἀνήθικος σατυρογράφος, ψεύστης . . . μὲ κάμνει ἄνω κάτω! Δὲν μπορῶ πλέον! Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ συντομεύσω τὴν σημερινήν μου ἐπίσκεψιν.

Προεπάθησα νὰ τὸν κρατήσω, ἀλλὰ μετὰ ἡλιθίου τινὸς καὶ πεφοβισμένου πείσματος ἐπέμεινεν εἰς τὸν σκοπὸν του. Πολλάκις ἐπανελάβην, ὅτι ἦτο τεταραγμένος καὶ ἔπρεπε νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὸν ἀέρα, τὰ δὲ χεῖλη του ἐλαφρῶς ἔτρεμον, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐκ προθέσεως ἀπέφευγον νὰ συναντήσωσι τοὺς ἰδικούς μου — ὡς ἂν ἐγὼ νὰ τὸν εἶχον προσβάλει. Τέλος τὸν ἀφῆκα ν' ἀπέλθῃ.

Μετ' ὀλίγον ἐξῆλθον καὶ ἐγὼ τῆς οἰκίας μου πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ Ταρχώφ.

(ἔπεται συνέχεια.)

ΒΙΩΤΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ.

(τέλος).

62.

Ὅσον πρέπει ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νὰ ἐπιζητῇς τὴν μοναξίαν, ἄλλο τόσον ὀφείλεις νὰ μὴ ἀποφεύγῃς τὰς συναναστροφάς. Διότι ζῆς διὰ νὰ ᾖσαι μετὰξὺ ἀνθρώπων.

63.

Ἐν πάσῃ συναναστροφῇ προσπάθει νὰ καταστῇς ἀγαπητός, μὴ ἐπιδιώκῃς ὅμως ἐν αὐτῇ τὰ πρωτεῖα.

64.

Ἀπόφευγε τὸ χαρτοπαίγιον ὅσον Σοὶ εἶνε δυνατόν. Οὐδέποτε θὰ ἐντραπήῃς, διότι δὲν ἔπαιξες τὰ χαρτῖα.

65.

Ἐν ταῖς πρὸς τὰς γυναῖκας σχέσεσί Σου μὴ κατέρχεσαι Σὺ πρὸς αὐτάς, ἀλλὰ μάλλον ἐπιζητῇ νὰ τὰς ἀνυψώσῃς εἰς τὴν κοινωνικὴν Σου θέσιν. Μὴ ἀποτείνῃς πρὸς αὐτάς ἀνυψώσιους κολακευτικούς λόγους, ἀλλὰ ἐπιδείκνυε μικράς τινας περιποιήσεις, τὰς ὁποίας παραμελεῖς πρὸς τοὺς ἄνδρας. Μὴ φαίνεσαι ὅτι προτιμᾷς μίαν καὶ μόνην.

66.

Νὰ μὴ ᾖσαι προπετὴς καὶ ἀκόλαστος περὶ τοὺς λόγους. Κατηγορίας ἢ σκώμματα δὲν πρέπει νὰ ἐκφέρῃς περὶ τινος προσώπου ἐπὶ παρουσίᾳ ἄλλων ἀνθρώπων. Διότι καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει οὗτοι συμφωνοῦσι πρὸς Σέ, πάλιν ἔσο βέβαιος ὅτι θὰ μεταδώσῃς τοὺς λόγους Σου εἰς τὸν κατηγορηθέντα.

67.

Μάνθανε νὰ ὁμιλῇς, ἀλλὰ πρὸ πάντων μάνθανε νὰ ἀκούῃς. Τὴν γλῶσσάν Σου προσπάθει νὰ ὁμιλῇς ἄνευ ξενισμῶν καὶ ἀπηλλαγμένην σολοικισμῶν. Τοῦτο ἀπαιτεῖ ἡ στοιχειωδὲς τέχνη μὲν ὁμορφίης.

68.

Ἐργάζου πρὸς καλλιέργειαν καὶ διάδοσιν τῆς μητρικῆς Σου γλώσσης. Μετὰ τῶν ὁμοεθνῶν Σου ὁμιλεῖς μόνον ἐν τῇ γλώσσῃ τῆς πατρίδος Σου, διότι πᾶν ὅ,τι αὐτὴ δὲν ἔχει καὶ ἄλλαι γλῶσσαι τὸ ἔχουσιν, αὐτὸ ἔσο βέβαιος ὅτι εἶνε ξένον πρὸς τὸν χαρακτήρα τοῦ ἔθνους Σου.

ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ.

Ο ΤΗΛΕΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ.

Τῇ βοηθείᾳ τῆς μυστηριώδους δυνάμεως τῆς φύσεως, τὴν ὁποίαν ὀνομάζομεν ἤλεκτρισμόν, πολλὰ πράγματα κατέστησαν ἡμῖν δυνατόν, τὸ πρότερον ὑπὸ ἐπιφανῶν φυσικομαθηματικῶν θεωρηθέντα ὡς ὑπερφυσικά καὶ ἀδύνατα. Οὕτω λοιπὸν πρό τινος ἐκ τῆς πληθώρας τῶν νέων ἐφευρέσεων ἀνέδυσσε καὶ ἔλαβε ζωὴν ἐκτὸς τοῦ τηλεφώνου καὶ ὁ λεγόμενος τηλεφωτογράφος, δηλαδὴ ἡ μηχανὴ ἐκείνη, δι' ἧς δύναται τις διὰ τοῦ ἤλεκτρικοῦ σύρματος νὰ φωτογραφηθῇ ἐκ μεγάλης ἀποστάσεως. Ὁ τηλεφωτογράφος σκοπὸν ἔχει νὰ παράσχῃ εἰς τὸν ὀφθαλμόν ὅ,τι παρέχει εἰς τὸ οὖς τὸ τηλεφώνον. Ἀλλὰ μὴ νομίση τις, ὅτι τοῦτο λέγοντες ἐννοοῦμεν τὸ τηλεσκοπίον, πλανᾶται δ' ὅστις ἰσχυρισθῇ ὅτι πρὸς τοῦτο ἐξαρκεῖ τὸ ἐν λόγῳ ἐργαλεῖον, διότι διὰ τοῦ τηλεσκοπίου δὲν δύναται τις νὰ ἰδῇ τί κεῖται ὀπίσθεν μιᾶς γωνίας, ἢ νὰ διαπεράσῃ διὰ τοῦ βλέμματός παχὺν καὶ ἀδια-

φανῇ τοῖχον, πάντα ταῦτα ὅμως εἰς τὸν τηλεφωτογράφον εἶνε δυνατόν. Τῇ βοηθείᾳ τῆς καινοφανοῦς ταύτης συσκευῆς πᾶς ὁ βουλόμενος θὰ δύναται νὰ ἔχῃ τὴν εὐχαρίστησιν, οὐχὶ μόνον νὰ συνεννοῇται πρὸς τὸ πρόσωπον, μεθ' οὗ συνδιαλέγεται διὰ τοῦ τηλεφώνου, ἀλλὰ καὶ ἐν τινι παρακειμένῳ κατόπτρῳ νὰ βλέπῃ καὶ τὴν μορφήν αὐτοῦ καὶ τοὺς χαρακτῆρας, συγχρόνως δέ, ὅταν τὸ κρίνῃ εὐλογον καὶ σύμφερον πρὸς τοὺς σκοπούς του, θὰ δύναται ἐπίσης δι' ἰδιαιτέρων ἤλεκτρικῶν συρμάτων νὰ ἀντικατοπτρίξῃ τὸ ἰδίόν του πρόσωπον εἰς λίαν ἀπομακρυσμένας ἀποστάσεις. Καὶ νὰ μὲν δὲν ἀνταποκρίνεται ἀκόμη ὁ τηλεφωτογράφος πρὸς ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις τῶν φιλοκάλων ἡμῶν ἀναγνωστριῶν πρὸς πιστὴν ἀνταπόδοσιν ἐρασμίων καὶ χαριέντων προσώπων, ἀλλ' ὅπωςδὴποτε θεμελιούται ἐπὶ ὀρθῶν φυσικῶν νόμων καὶ μέχρι τοῦδε ἐπαρκεῖ εἰς τὰς μετριοτέρας ὁπωσοῦν ἀπαιτήσεις, ὑπο-